

ВІД АВТОРКИ СВІТОВОГО БЕСТСЕЛЕРА
«ОПОВІДЬ СЛУЖНИЦІ»
КНИЖКА — ЛАУРЕАТ БУКЕРІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ

Марґарет Етвуд — канадська письменниця, літературна критикиня, захисниця природи й феміністка. Її книжки вийшли друком у більш ніж 35 країнах і були перекладені понад 20 мовами. Вона є володаркою численних престижних премій та міжнародних нагород, серед яких Премія миру німецьких книгарів, «Вибір Goodreads» у номінації «Найкращий науково-фантастичний твір» та премія Артура Кларка.

Лора завжди була дивачкою, Айріс — стриманою, не схожою на сестру. Та попри всі розбіжності вони мали спільну долю, спільну історію, прикрасі, розділені на двох... Вони були одна в одній всупереч світові. А потім у їхньому житті з'явився ексцентричний письменник Алекс, а з ним прийшло й дещо інше... Те фатальне, що змінило життя сестер і стало причиною зникнення Лори. Єдине, що лишила по собі молодша сестра, — скандальна й загадкова книжка про стосунки жінки й чоловіка, який розповідав своїй коханці фантастичні історії про світ, де мешкають сліпі вбивці. Однак Лорин роман — це схованка. Айріс знає, що в ньому — все їхнє життя з болючими подробицями та секретами, від яких перехоплює подих... Як же все було насправді? Де межа між життям і книжкою?

Сімейні таємниці, суперництво, обіцянки та зради — все це увібрав у себе блискучий роман Марґарет Етвуд.

Publishers Weekly

WWW.BOOKCLUB.UA

ISBN 978-617-12-4555-6

9 786171 245556

МАРґАРЕТ
ЕТВУД

СЛІПНИЙ УБИВЦЯ

ЛАУРЕАТ БУКЕРІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ

МАРґАРЕТ
ЕТВУД

СЛІПНИЙ УБИВЦЯ

ΜΑΡΓΑΡΕΤ
ΕΤΒΥΔ

MARGARET ATWOOD
THE BLIND ASSASSIN

A NOVEL

МАРґАРЕТ ЕТВУД
СЛІПІЙ УБИВЦЯ

РОМАН

ХАРКІВ **2018** **КЛУБ**
СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

УДК 821(71)
Е89

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Перекладено за виданням:
Atwood M. *The Blind Assassin : A Novel* / Margaret Atwood. —
Kettering : Virago Press, 2009. — 656 p.

Переклад з англійської *Олени Оксеніч*

Обережно! Ненормативна лексика!

Дизайнер обкладинки *Ольга Бурлій*

Етвуд М.

Е89 Сліпий убивця : роман / Маргарет Етвуд ; перекл. з англ. О. Оксеніч. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2018. — 512 с.

ISBN 978-617-12-4555-6

ISBN 978-1-86049-880-0 (англ.)

Лора завжди була дивачкою, Айріс — стриманою, не схожою на сестру. Та попри всі розбіжності вони мали спільну долю, спільну історію, прикрасі, розділені на двох... А потім у їхньому житті з'явився ексцентричний письменник Алекс, а з ним прийшло й де-що інше... Те фатальне, що змінило життя сестер і стало причиною зникнення Лори. Єдине, що лишила по собі молодша сестра, — скандальна й загадкова книжка про стосунки жінки й чоловіка, який розповідав своїй коханці фантастичні історії про світ, де мешкають сліпі вбивці...

УДК 821(71)

ISBN 978-617-12-4555-6
ISBN 978-1-86049-880-0 (англ.)

© O.W. Toad, Ltd, 2000
© Nemiro Ltd, видання українською мовою, 2018
© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2018

Маргарет Етвуд — авторка понад сорока романів, поезій, критичних есе та дитячих книжок, чиї твори вийшли друком у більш ніж тридцяти п'яти країнах. Серед її романів «Сліпий убивця» (лауреат Букерівської премії 2000 року) та «На прізвисько Грейс» (лауреат премії Гіллер у Канаді та премії Монделло в Італії). 2005 року вона отримала премію за внесок у світову літературу та мислення на Книжковому фестивалі в Единбурзі. 2008 року Маргарет Етвуд отримала літературну премію принца Астурійського в Іспанії. Живе в Торонто.

Уявіть собі монарха Ага-Мохаммед-хана, який наказує вбити чи осліпити все населення міста Керман без винятку. Його преторіанці енергійно беруться до роботи. Вишиковують містян, зносять голови дорослим, виколюють очі дітям. [...] Згодом процесії сліпих дітей полишають місто. Деякі втрачають дорогу, блукають у пустелі й помирають від спраги. Інші доходять до поселень, [...] співаючи пісень про винищення мешканців Кермана.

Ришард Капусцінський

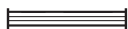
Я плив, море було безкінечним, я не бачив берега.
Таніт була безжальна, я отримав відповідь на молитви.
О, ви, ті, хто тоне в любові, пам'ятайте мене.

Напис на карфагенській похоронній урні

Світ — це полум'я, що палає за темним склом.

Шіла Вотсон

I

Міст

За десять днів після закінчення війни моя сестра Лора з'їхала в машині з мосту. Міст саме ремонтували: вона проїхала просто через знак «Небезпечно». Авто пролетіло сотню футів, упало в яр, прорвавшись крізь верхівки дерев, оперені молодим листям, тоді вибухнуло й скотилось у мілкий струмок унизу. Згори на нього попадали уламки мосту. Не лишилося нічого, крім обвуглених шматків.

Мене про аварію проінформував полісмен: авто було моє, вони відстежили номери. Говорив він поважним тоном: безсумнівно, упізнав Річардове прізвище. Сказав, що вона могла зачепити колесами трамвайну колію, чи, можливо, гальма відмовили, але був зобов'язаний додати, що двоє свідків (юрист на пенсії та касир банку, люди поважні) заявили, що бачили все. Очевидці розповіли: Лора звернула туди різко й зумисно та злетіла з мосту без жодної метушні, наче з тротуару зійшла. Вона одягнула білі рукавички, тому й було видно, що руки тримала на кермі.

Я подумала, що гальма тут ні до чого. Вона мала свої причини, які ніколи й у голову б не прийшли іншим, — у цьому Лора була просто безжальна.

— Гадаю, вам потрібно, щоб хтось її впізнав, — сказала я. — Приїду, щойно матиму змогу.

Власний спокійний голос долинав немов здалеку, бо насправді ж я ледве вичавлювала із себе слова: уста були німі, обличчя заціпеніло від болю. Наче в дантиста. Мене охопила лють на Лору через те, що вона вчинила, але й на полісмена

за те, що той на це нині натякав. Гарячий вітер обвівав голову, піднімав і закручував пасма волосся, наче розлите у воді чорнило.

— Боюся, буде розслідування, місіс Гріффен, — мовив полісмен.

— Звісно ж, — відповіла я. — Але то був нещасний випадок. Моя сестра так і не стала вправним водієм.

Так просто було уявити: гладенький овал Лориного обличчя, акуратно зібране на потилиці волосся, сукня, у якій вона мала б бути: відрізна по талії, з невеличким круглим комірцем, похмурого кольору — темно-синього, чи сталєво-сірого, чи зеленого, як стіни в лікарняних коридорах. Покаянні кольори — радше ті, у яких її могли б замкнути, аніж обрані самотійно. Її серйозна півусмішка, здивовано піднята брова, наче вона милується краєвидом.

Білі рукавички — жест Понтія Пілата. Вона вмивала руки від мене. Від усіх нас.

Про що вона думала, коли авто мчало мостом, а тоді зависло під гарячим сонцем, блискуче, наче хижа бабка, що на мить затримала дихання перед стрибком? Про Алекса, про Річарда, про зраду, про нашого батька та його катастрофу; можливо, про Бога й свою фатальну трикутну угоду. Чи про стос дешевих шкільних зошитів, які сховала, вочевидь, того ж ранку в шухляді, де я тримала свої панчохи, бо знала, що саме так їх знайду.

Коли полісмен пішов, я піднялася нагору перевдягнутися. Для відвідин моргу мені потрібні будуть рукавички й капелюшок із вуаллю. Щось таке, щоб сховати очі. Там можуть бути репортери. Доведеться викликати таксі. Ще треба попередити Річарда, який зараз в офісі: він, певно, захоче підготувати скорботну заяву. Я пішла в гардеробну: знадобляться чорне вбрання й носова хустинка.

Відчинила шухляду, побачила зошити. Розв'язала мотузку, якою вони були перев'язані навхрест. Помітила, що стукотять зуби: мені дуже холодно. Вирішила, що це, певно, шок.

Тоді згадала Ріні, ще з нашого дитинства. Саме Ріні перев'язувала нам подряпини, порізи й дрібні ранки: мама відпо-

чивала чи робила добрі справи деінде, але Ріні завжди була поруч. Вона згрібала нас в обійми, садила на білий емальований кухонний стіл, поряд із тістом для пирога, що розкачувала, чи куркою, яку різала, чи рибою, котру саме патрала, і давала грудку коричневого цукру, щоб ми замовкли. «Скажи, де болить, — просила вона. — *Годі завивати. Заспокойся й покажи де*».

Але деякі люди не здатні сказати, де болить. Вони не можуть заспокоїтися. Не можуть припинити завивати.

«Торонто Стар», 26 травня 1945 р.

СМЕРТЬ У МІСТІ ВИКЛИКАЄ ЗАПИТАННЯ
СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ «СТАР»

Коронери дійшли висновку, що трагедія, яка трапилася минулого тижня на Сент-Клер-авеню, сталася в результаті нещасного випадку. 18 травня двадцятип'ятирічна міс Лора Чейз їхала в західному напрямку, коли її авто звернуло до загороджень біля ремонтваної частини мосту й злетіло в яр під ним, де вибухнуло. Міс Чейз загинула на місці. Її сестра, місіс Річард І. Гріффен, дружина видатного промисловця, розповіла, що міс Чейз мучив сильний головний біль, який впливав на її зір. Під час розслідування родичка заперечила можливість сп'яніння за кермом, адже міс Чейз не вживала алкоголю.

Згідно з версією поліції аварію спричинило те, що шина автомобіля потрапила у відкриті трамвайні рейки. Виникли запитання щодо адекватності засобів перестороги, ужитих містом, але експертний огляд головного інженера муніципалітету Гордона Перкінса не лишив місця для сумнівів.

Аварія спричинила поновлення протестів через стан трамвайних рейок на цій ділянці дороги. Містер Герб Т. Джоліфф, представник місцевих платників податків, сказав репортерам «Стар», що це не перше нещастя, яке сталося через занедбаність рейок. Міська рада має взяти це до уваги.

ЛОРА ЧЕЙЗ. СЛІПИЙ УБИВЦЯ
НЬЮ-ЙОРК: РЕЙНГОЛД, ДЖЕЙНЗ І МОРО, 1947 Р.

Пролог: Багаторічні рослини для саду каміння

Вона має одну-єдину його фотографію. Поклала її в коричневий конверт, підписала «*Вирізки*» і сховала між сторінок «Багаторічних рослин для саду каміння», куди більше ніхто не зазиратиме.

Вона ретельно зберігає цю світлину, бо більше не має від нього майже нічого. Знімок чорно-білий, зроблений на одну з тих важких довоєнних камер, схожих на коробки, зі спалахом, зі складками на писку, наче в акордеона, і надійним шкіряним чохлом, як намордник, з ремінцями та непростими застілками. На фото вона й цей чоловік разом на пікніку. На звороті олівцем написано «*пікнік*» — не його ім'я, не її, просто «*пікнік*». Вона знає імена, тож не має потреби їх записувати.

Вони сидять разом під деревом, цілком імовірно, під яблуною (тоді вона не надто звертала увагу на дерева). На ній біла блузка із закоченими до ліктів рукавами й широка спідниця, підібгана під коліна. Певно, дув легкий вітерець, зважаючи на те, як до її тіла прилягає сорочка. Або ж це не прилягання, а прилипання: можливо, стояла спека. І справді було спекотно. Вона досі відчуває тепло від знімка, коли тримає над ним долоню. Це схоже на жар, який опівночі віддає нагрітий сонцем камінь.

На чоловікові світлий капелюх, який сидить боком і частково затіняє обличчя. Воно здається темнішим, засмаглишим, ніж у неї. Дівчина наполовину розвернулася до нього, усміхається. Зараз уже не може згадати, чи відтоді всміхалася так іще до когось. На фото вона здається зовсім юною, надто юною, хоча тоді й не вважала себе такою. Він теж усміхається, білі зуби блищать, наче полум'я на підпаленому сірнику, але руку підніс так, ніби грайливо відмахується від неї, або закривається від камери, від того, хто має стояти за камерою,

роблячи фото, або ж так захищається від тих, які можуть дивитися на нього в майбутньому через цей квадратний освітлений шматок глянцевого паперу. Наче захищається від неї. Захищає її. У тій витягнутій руці недопалок сигарети.

Вона дістає цей коричневий конверт, коли лишається на самоті, вибирає світлину з-поміж газетних вирізок. Кладе її на стіл і вдивляється в неї, наче дивиться в колодязь чи калюжу, шукає щось інше за своїм відображенням, таке, що впустила чи загубила, щось недосяжне, однак видиме: воно мерехтить, наче коштовність на піску. Жінка вивчає кожну деталь. Його пальці, висвітлені спалахом чи сонячним променем; складки їхнього одягу; листя на дереві й щось кругле, що на ньому висить, — може, то справді були яблука? Жорстку траву на передньому плані. Трава тоді була жовта через посуху.

З одного боку, непомітна на перший погляд, рука, обрубана краєм знімка, обрізана на зап'ястку, лежить на траві, наче викинута. Залишена напризволяще.

Сліди хмар у діамантовому небі схожі на морозиво, розмазане на хромі. Його пальці з плямами від тютюну. Далекий відблиск води. Нині все це на дні.

На дні, але блищить.

II

Сліпий убивця: Яйце, зварене натвердо

— То що це буде? — питає він. — Романтика та смокінги чи корабельна катастрофа на безлюдному березі? Можеш обирати: джунглі, тропічні острови, гори. Чи інший вимір космосу — це мені вдається найкраще.

— Інший вимір космосу? Та ну!

— Не пирхай так, зручна штука. Там може статися що завгодно. Космічні кораблі й обтисла форма, лазерна зброя, марсіани з тілами величезних кальмарів — усяке таке.

— Обирай сам, — каже вона. — Ти професіонал. Може, пустеля? Завжди хотіла побувати там. Звісно, з оазою, пальми теж згодяться.

Жінка відриває скоринку від свого сандвіча. Скоринки вона не любить.

— З пустелями розмах не той. Мало деталей, хіба що додати якісь гробниці. Тоді можна пустити туди зграю голих жінок, померлих три тисячі років тому, з пишними гнучкими тілами, рубіново-червоними вустами, лазурною піною сплутаних кучерів та очима, схожими на ями зі зміями. Але не знаю, чи нав'язувати тобі таке. Моторошні мерці не твій стиль.

— Звідки ти знаєш? Мені може сподобатися.

— Сумніваюся. Натовп таке любить. І на обкладинках таке часто зображають: ті жінки звиваються, обступивши героя, а він відбивається від них прикладом.

— Можна мені тоді інший вимір космосу, але з гробницями й мертвими жінками, будь ласка?

— Складне замовлення, подивимося, що вийде. Можу ще ввести жертовних дівчиць із металевими пластинами на грудях, срібними ланцюгами на щиколотках та прозорими одіяннями. І зграю ненажерливих вовків на додачу.

— Бачу, тебе не зупинити.

— Хочеш смокінги замість цього? Круїзні кораблі, шовкова білизна, поцілунки в зап'ястки, лицемірне сюсюкання?

— Ні. Гаразд. Роби, як вважаєш за краще.

— Сигарету?

Вона хитає головою. Він підпалює одну собі, ударивши сірником по нігтю.

— Ти так себе підпалиш, — зауважує вона.

— Такого ще ніколи не було.

Вона дивиться на закочений рукав його сорочки, білий чи блідо-блакитний, тоді на зап'ясток, на його темну шкіру. Цей чоловік випромінює сяйво, відбиває сонце. Чому всі не витріщаються на нього? Та він усе одно надто помітний для того, щоб бути тут, на відкритому місці. Навколо люди сидять на траві чи напівлежать, спершись на лікоть, убрані в блідий літній одяг, — теж пікнікують. Усе як годиться. І все одно вона відчуває, що вони тут самі. Так, ніби яблуня, під якою сидять, не дерево, а тент, ніби навколо крейдою намальоване коло й вони невидимі всередині цього обрису.

— Отже, космос, — каже він. — З гробницями, дівами та вовками, але на виплат. Згода?

— На виплат?

— Ну, знаєш, як меблі купують.

Вона сміється.

— Ні, я серйозно. Абиж робити не хочу, а так це займе не один день. Ми маємо зустрітися знову.

Вона вагається.

— Так, — відповідає нарешті. — Якщо я зможу. Якщо вдасться все владнати.

— Добре, — говорить він. — Тепер я мушу подумати.

Тон у нього звичний. Якщо буде надто наполегливим, може її злякати.

* * *

— На планеті... дай подумати. Не Сатурн, він надто близько. На планеті Зікрон, розташованій в іншому вимірі космосу, є рівнина, усяпана великим камінням. На північ від неї — океан фіолетового кольору. На захід — гори, де, кажуть, після заходу сонця блукають люті не-мертві жінки, які живуть у старих гробницях, розташованих там. Бачиш, могили я ввів одразу ж.

— Це дуже сумлінно з твого боку.

— Я дотримуюся слова. На південь від рівнини лежить розпечена піщана пустка, а на схід — крутобокі ущелини, які колись могли бути річками.

— Може, то канали, як на Марсі?

— О, канали й усяке таке. Чимало слідів старовинної, колись високорозвиненої цивілізації, хоча зараз цей регіон населений хіба що мандрівними зграями примітивних кочівників. Серед рівнини височіє величезний курган із каміння. Земля навколо нього суха й пуста, є хіба що кілька миршавих кущів. Не зовсім пустеля, але близько. Там сандвіча із сиром не лишилося?

Вона порпається в паперовому пакеті.

— Ні, але лишилось яйце, зварене натвердо.

Вона ще ніколи не була такою щасливою. Усе знову стало новим, усе можна переграти заново.

— Те, що лікар прописав, — говорить він. — Пляшка лимонаду, варене яйце й ти.

Чоловік качає яйце між долонями, шкаралупа тріскається — і він її знімає. Вона спостерігає за його ротом, щелепою, зубами.

— Головне, щоб я не співала в громадському парку, — каже зрештою. — Ось сіль до яйця.

— Дякую. Ти ні про що не забула.

— Ніхто не заявляє про свої права на цю суху рівнину, — провадить він далі. — Чи, радше, п'ять окремих племен заявляють, та жодне з них не має достатньо сил, аби подолати інші. Усі вони час від часу ходять повз цей курган, випасаючи своїх *талків* — норовистих синіх істот, схожих на овець, — чи

первозачи не надто цінні товари на спинах в'ючних тварин, подібних на триоких верблюдів.

Різними мовами цю гору валунів називають Лігвом Летючих Змій, Купою Каміння, Притулком Завиваючих Матерів, Дверима Забуття та Ямою Обгризених Кісток. Кожне плем'я має свою історію про курган, та всі розповіді схожі між собою. Кажуть, що під камінням похований король — король без імені. І не сам, а й рештки величного міста, яким він колись правив. Місто було зруйноване в битві, короля полонили й повісили на пальмі на знак тріумфу. На сході місяця його зняли й поховали, а місце позначили горою каміння. Інших мешканців міста вбили. Перерізали всіх: чоловіків, жінок, дітей, немовлят, навіть тварин. Закололи, пошматували. Жодна жива істота не втекла.

— Який жах.

— Копни лопатою в будь-якому місці — на світ з'явиться якийсь жахіття. Це добре для моєї роботи, ми процвітаємо на кістках, без них не було б наших історій. Ще лимонад є?

— Ні, — відповідає вона. — Ми весь допили. Розповідай.

— Завойовники стерли з пам'яті справжню назву міста, і саме тому (так говорять оповідачі) це місце нині відоме лише за назвою свого ж знищення. Отже, у купі каміння поєдналися й умисне забуття, і умисна пам'ять — у тих краях люблять парадокси. Кожне з п'яти племен заявляє, що саме воно було переможним нападником. Кожне із захопленням згадує ту різню. Кожне вірить, що то була справа їхнього бога — праведна помста, бо в тому місті творилися нечестиві справи. Кажуть, зло треба очищати кров'ю. Того дня кров лилася, мов вода, тож місцина мала стати дуже чистою.

Кожен скотар чи торговець, проходячи повз курган, додає до нього камінець. Це давня звичка: так роблять, згадуючи померлих. Своїх померлих, але відколи ніхто не знає, ким же насправді були ті мерці під курганом, усі про всяк випадок залишають і свій камінь. Виправдовують це тим, що те, що там сталося, — воля їхнього бога, і, лишаючи камінь, вони ту волю вшановують.

Розповідають також, що місто насправді зовсім не було зруйноване. Натомість завдяки закляттю, відомому лише королю, поселення та його мешканці зникли звідти, а замість

них постали привиди, і от саме ці примари були спалені й убиті. Справжнє місто стало дуже-дуже маленьким і було захищене в печері під великим курганом. Усе, що колись було, досі там є: палаци й сади, повні дерев та квітів; люди, не більші за мурашок, живуть звичним життям: носять крихітний одяг, улаштовують крихітні бенкети, розповідають крихітні історії, співають крихітних пісень.

Король знає, що сталося, і тому ночами бачить погані сни, але решта містян не знає. Вони не розуміють, що стали дрібними. Не підозрюють, що їх вважають мертвими. Навіть не знають, що їх було врятовано. Для них кам'яна стеля має вигляд неба: з дірки між камінням до них сягає світло, і вони думають, що то сонце.

Шурхотить листя на яблуні. Жінка піднімає погляд у небо, тоді дивиться на годинник.

— Я змерзла, — каже вона. — І запізнююся. Ти позбудешся доказів?

Починає збирати ячну шкаралупу, зминає вощений папір.

— Куди поспішати? Тут не холодно.

— Від води тягне, — відповідає вона. — Певно, вітер змінився.

Нахиляється вперед, щоб підвестися.

— Ще не йди, — просить він надто швидко.

— Мушу. Мене шукатимуть. Якщо запізнюся, почнуть питати, де була.

Вона поправляє спідницю, обіймає себе руками й відвертається. Дрібні зелені яблука спостерігають за нею, наче очі.

«Глоуб енд Мейл», 4 червня 1947 р.

ГРІФФЕНА ЗНАЙШЛИ В ЧОВНІ
СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ «ГЛОУБ ЕНД МЕЙЛ»

Тіло сорокасемирічного промисловця Річарда І. Гріффена, який начебто готувався до балотування від Прогресивно-

консервативної партії в окрузі Торонто, було знайдено після кількадечної незапланованої відсутності біля його літньої резиденції Авалон у Порт-Тікондерозі, де він проводив відпустку. Містера Гріффена знайшли в його вітрильному човні «Водяна дівка», прив'язаному біля приватного пірса на річці Жог. Вочевидь, у нього стався крововилив у мозок. Поліція доповідає, що відкидає версію про неприродну смерть.

Містер Гріффен зробив видатну кар'єру як голова комерційної імперії, що працює в багатьох сферах, включаючи текстиль, виробництво одягу та легку промисловість, і дістав загальне схвалення після допомоги військам союзників під час війни шляхом постачання деталей однострою та озброєння. Він був частим гостем у домі промисловця Сайреса Ітона в Пагвоші та провідним членом клубів «Емпайр» і «Граніт», вправним гольфістом і знаним членом Королівського канадського яхт-клубу. Прем'єр-міністр телефоном із приватного маєтку Кінгсмір прокоментував: «Містер Гріффен був одним із найкращих людей цієї країни. Його смерть матиме великий резонанс».

Містер Гріффен був зятем покійної Лори Чейз, перший роман якої вийшов навесні, уже після її смерті. У нього лишилася сестра, місіс Вініфред (Гріффен) Прайор, відома світська особа, та дружина, місіс Айріс (Чейз) Гріффен, а також десятирічна дочка Еймі. Панахида відбудеться в середу в Торонто, у церкві святого апостола Симона.

Сліпий убивця: Паркова лава

— Чому на Зікроні були люди? Тобто такі, як ми. Якщо це інший вимір космосу, то чи не мусять його мешканці бути ящірками, здатними говорити, чи ще чимось таким?

— То для бульварних журналів, — каже він. — Там одні вигадки. Насправді ось як усе було: Землю колонізували зікронці, які розвинули в собі здатність подорожувати з одного виміру космосу до іншого через кілька тисячоліть після тієї

епохи, про яку ми говоримо зараз. Сюди вони прибули вісім тисяч років тому. Привезли із собою насіння різних рослин, тому ми нині маємо яблука й апельсини, уже не кажучи про банани: з першого погляду зрозуміло, що банани з космосу. Ще вони привезли тварин: коней, собак, кіз і так далі. Вони побудували Атлантиду. А тоді погоріли на тому, що були надто розумні. Ми нащадки від тупішої гілки.

— О, то це все пояснює, — каже вона. — Як зручно для тебе.

— Згодиться в разі крайньої потреби. Якщо говорити про інші особливості Зікрона, він має сім морів, п'ять місяців і три сонця різної потужності й різних кольорів.

— І які кольори? Шоколадний, ванільний і полуничний?

— Ти несерйозно до цього ставишся.

— Вибач, — схиляє вона до нього голову. — Тепер я слухаю. Бачиш?

Він провадить:

— Кажуть, що до свого винищення місто (називатимемо його, як колись, Сак'ель-Норн, це можна перекласти як Перлина Долі) було одним із чудес цього світу. Навіть ті, хто заявляв, що це їхні предки стерли його з лиця землі, із задоволенням описували красу міста. Справжні природні джерела текли з різьблених фонтанів у викладених плиткою дворах та садках численних палаців. Пишно цвіли квіти, повітря повнілося пташиним співом. Поблизу лежали розкішні луки, на яких випасалися стада товстих *гнаррів*, і фруктові сади, і гаї, і ліси височенних дерев, іще не зрубаних торговцями, не спалених злими ворогами. Сухі ущелини справді тоді були річками; прориті від них канали зрошували поля навколо міста, і земля була така плодюча, що зернини, казали, були по три дюйми завширшки.

Аристократи Сак'ель-Норна називалися снільфардами. Вони були вправними механіками, винаходили надзвичайні механічні пристрої та ретельно охороняли свої таємниці. На той час там уже винайшли годинник, арбалет і ручний насос,

хоча ще не дійшли до двигуна внутрішнього згоряння й досі використовували тварин як транспорт.

Чоловіки-снільфарди носили маски, плетені з платинових ниток, рухомі, як шкіра на обличчі, однак ті слугували для приховування справжніх емоцій. Жінки закривали обличчя серпанками зі схожої на шовк тканини, яку робили з коконів метелика *шаз*. Якщо ти не був снільфардом, закрите обличчя карали смертю, адже непроникність і ухильність зберігалися виключно для знаті. Снільфарди розкішно вбиралися, були знавцями музики та грали на різних інструментах, радо демонструючи свої вміння й смаки. Вони займалися палацовими інтригами, влаштовували прекрасні бенкети й вишукано закохувалися в чужих дружин. Через ці романи часом траплялися й дуелі, хоча більш прийнятним для чоловіка було вдавати, що він нічого не знає.

Дрібні фермери, раби та кріпаки називалися игніродами. Вони носили обшарпані сірі туніки, що оголювали одне плече й половину грудей; для жінок було так само, тож чоловіки-снільфарди вважали їх своєю законною здобиччю. Игніроди були обурені власною долею, однак це обурення приховували під удаваною тупістю. Час від часу вони здійснювали заколот, який безжально придушували. Найнижчими з них були раби, яких можна було купувати, обмінювати й навіть убивати, якщо хотілося. Закон забороняв їм читати, однак вони мали свої таємні знаки, які вишкрябували камінням на землі. Снільфарди запрягали їх у плуги.

Якщо снільфард банкрутував, то ставав игніродом або ж міг уникнути такої долі, продавши дружину чи дітей у відшкодування боргу. Игнірод значно рідше отримував шанс стати снільфардом, бо ж шлях нагору зазвичай важчий, ніж униз: навіть якщо він був спроможний зібрати необхідну кількість грошей і здобути снільфардську наречену собі чи синові, тут знадобилися б іще хабарі, і навіть тоді мав минати час, поки суспільство снільфардів прийняло б його.

— Здається, це прорізався твій більшовизм, — каже вона. — Я знала, що врешті-решт ти дійдеш до цього.

— Навпаки. Культура, яку я описую, ґрунтується на давній Месопотамії. Це кодекс Хаммурапі, закони хетів і так далі. Принаймні частково. Там, де про серпанок і продаж дружини, можу назвати тобі розділ і статтю.

— Не треба сьогодні розділів і статей, — заперечує вона. — Не маю для того сил. Я надто м'яка. Я в'яну.

Серпень надто спекотний. Волога висить над ними невидимим туманом. О четвертій годині світло схоже на розплавлене масло. Вони сидять на лаві в парку не надто близько; над ними клен із виснаженим листям, під ногами — потріскана земля, навколо — зів'яла трава. Горобці дзьобають скоринку від хліба, лежать зібгані папірці. Не найкраще місце. Підтікає фонтанчик із питною водою; троє неохайних дітей — дівчинка в пляжному костюмі та двоє хлопчаків у шортах — перешіптуються біля нього.

Її сукня лимонного кольору, руки оголені нижче ліктів, на них тонкі білі волосинки. Вона зняла свої бавовняні рукавички, скрутила їх у кульку, нервуючись. Чоловік не проти цієї знервованості: йому приємно думати, що він чогось їй коштував. На ній солом'яний капелюх, круглий, як у школярки, волосся зібране ззаду, із зачіски вибилося вологе пасмо. У минулому люди відрізали пасма волосся, зберігали їх, носили в медальйонах, чоловіки — біля серця. Він раніше ніколи не розумів навіщо.

— Де ти маєш зараз бути? — каже він.

— Робити покупки. Поглянь на мою торбинку. Я купила панчохи, дуже хороші — найкращий шовк. Зовсім не відчуються на тілі. — Вона злегка всміхається. — Маю лише п'ятнадцять хвилин.

Вона впустила рукавичку, яка зараз лежить біля ноги. Він наглядає за нею краєм ока. Якщо жінка піде, забувши про рукавичку, він її забере. Вдихатиме п'яний запах, коли її не буде поряд.

— Де я можу тебе побачити? — питає він. Гарячий вітерець ворушить листя, крізь яке падає світло; жінку оточує пилок, золота хмара. Насправді ж — просто пил.

— Ти ж бачиш мене зараз, — каже вона.

— Не будь такою, — просить він. — Скажи коли.

Шкіра в гострому вирізі її сукні блищить, укрита плівкою поту.

— Я ще не знаю, — відповідає вона. Дивиться через плече, пробігає парк очима.

— Нікого нема, — мовить він. — Нікого з твоїх знайомих.

— Ніколи не знаєш, коли хтось з'явиться, — заперечує вона. — Ніколи не знаєш, хто тобі знайомий.

— Тобі слід завести собаку, — пропонує він. Вона сміється.

— Собаку? Навіщо?

— Тоді ти матимеш відмовку. Зможеш виводити його гуляти. Собаку й мене разом.

— Пес ревнуватиме до тебе, — каже вона. — А ти вважатимеш, що собака мені більше подобається.

— Але ж він не подобатиметься тобі більше. Так же?

Вона ширше розплющує очі.

— Чому б ні?

— Собаки не вмюють говорити, — відповідає він.

«Торонто Стар», 25 серпня 1975 р.

ПЛЕМІННИЦЯ РОМАНІСТКИ СТАЛА ЖЕРТВОЮ ПАДІННЯ СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ «СТАР»

Тридцятивосьмирічна Еймі Гріффен, дочка видатного промисловця, покійного Річарда І. Гріффена, і племінниця відомої письменниці Лори Чейз у середу була знайдена мертвою в підвалі свого помешкання на Чорч-стрит. Вочевидь, вона загинула принаймні за день до того від перелому шиї внаслідок падіння. Сусідів Джоса та Беатріс Келлі стривожила чотирирічна Сабріна, дочка міс Гріффен, яка часто харчувалась у них, коли місцезнаходження її матері було невідоме.

Ходять чутки, що міс Гріффен вела довгу боротьбу з нарको- й алкозалежністю, кілька разів була госпіталізована. Під

час розслідування її дочка перебуватиме під опікою місіс Вініфред Прайор, своєї двоюрідної бабусі. Не вдалося отримати коментарів ані від місіс Прайор, ані від матері Еймі Гріффен місіс Айріс Гріффен із Порт-Тікондероги.

Ця сумна подія є черговим прикладом недбалості наших соціальних служб і недосконалості законодавства щодо захисту вразливих дітей.

Сліпий убивця: Килими

Телефонна лінія повниться потріскуваннями й хрипом. Це гроза чи хтось їх підслуховує? Але він телефонує з вуличного апарата, якого не відстежити.

— Де ти? — питає вона. — Не варто сюди телефонувати.

Він не чує її дихання. Хотів би, щоб вона приклала слухавку до горла, але не проситиме її, ще ні.

— Я неподалік, — відповідає. — За кілька кварталів від тебе. Можу прийти в парк. Той, маленький, із сонячним годинником.

— Ох, навряд чи...

— Просто вислизни. Скажи, що хочеш подихати повітрям.

Він чекає.

— Я спробую.

На вході до парку два кам'яні ворітні стовпи, чотиригранні, скошені згори з усіх боків, наче єгипетські. Однак жодних тріумфальних написів, жодних барельєфів із закутими в ланцюги ворогами, які стоять на колінах. Тільки «Не затримуватися без потреби» і «Тримати собак на повідку».

— Ходімо, — каже він. — Подалі від ліхтарів.

— Я ненадовго.

— Знаю. Ходімо сюди.

Веде її під руку за собою; вона тремтить, наче телеграфні дроти від вітру.

— Ось, — зупиняється він. — Нас тут ніхто не побачить. Жодна літня жінка зі своїм пуделем.

— Жоден полісмен із ліхтарем, — додає вона й коротко сміється.

Крізь листя просочується світло ліхтарів, у якому сяють її очі.

— Мені не варто тут бути, — каже вона. — Надто ризиковано.

У куцах заховалася кам'яна лавка. Він прикриває її плечі своєю курткою. Старий твід, старий тютюн, запах смаленого. Відгонить сіллю. Його шкіра щойно торкалася цієї тканини, а тепер там її шкіра.

— Так тепліше. Тепер будемо порушувати закон. Затримаємося тут.

— А як щодо собак на повідку?

— Це теж порушимо.

Він не обіймає її. Знає, що вона хоче цього, очікує; вона задалегідь відчуває його дотик, як птахи відчувають наближення тіні. Він підпалює сигарету. Пропонує їй — цього разу вона погоджується. Короткий спалах сірника в складених човником долонях. Червоні кінчики пальців.

Вона думає: «Ще трохи вогню — і буде видно кістки. Наче рентген. Ми просто імла, просто кольорова вода. Вода робить, що їй заманеться. Завжди тече вниз». Її горло заповнює дим.

Він каже:

— Тепер я розповім тобі про дітей.

— Про дітей? Яких дітей?

— Наступний внесок. Про Зікрон, про Сак'ель-Норн.

— О, так.

— Там є діти.

— Ми не говорили про дітей.

— Це діти-раби. Вони обов'язкові. Без них я не зможу продовжувати.

— Не думаю, що мені хочеться, аби там були діти, — говорить вона.

— Ти завжди можеш сказати, щоб я припинив. Ніхто тебе не змушує. Ти можеш іти — так каже поліція, коли тобі щастить.

Він намагається говорити спокійно. Вона не рухається.

Він продовжує:

— Сак'ель-Норн тепер купа каміння, але колись це був квітучий центр торгівлі й обміну. Він стояв на перехресті трьох важливих наземних шляхів: один ішов зі сходу, другий — із заходу, третій — із півдня. На півночі широкий канал з'єднував його із самим морем, де був зведений добре укріплений порт. Нині не лишилося слідів ані житла, ані захисних стін: після того, як місто зруйнували, вороги чи чужинці розібрали обтесані кам'яні блоки на загони для худоби, жолоби для води та свої грубі форти, а решту хвилі й вітер поховали під хиткими пісками.

Канал та порт будували раби, і це не дивно: саме завдяки рабам Сак'ель-Норн досяг своєї могутності й сили. Але він був відомий і ремеслами, зокрема ткацтвом. Таємниці фарб, якими користувалися майстри, ретельно оберігали: тканина сяjala, немов рідкий мед, як розчавлений пурпуровий виноград, ніби чаша бичачої крові, вилита на сонце. Ніжні серпанки були легкі, наче павутиння, а килими — такі м'які й тонкі, що можна було подумати, ніби ходиш повітрям, тільки-от повітря нагадує квіти й потоки води.

— Дуже поетично, — сказала вона. — Я здивована.

— Думай про це, як про рекламу в універмазі. То були предмети розкоші, якщо вже так подумати. Тоді стає не так поетично, — відповідає він і продовжує: — Килими ткали раби, неодмінно діти, бо лише дитячі пальці були достатньо малими для такої складної роботи. Однак невпинна праця, якої від цих дітей вимагали, робила їх сліпими вже до восьми-дев'яти років, і ця сліпота була мірилом, за яким торговці килимами оцінювали й вихваляли свій товар. *«Цей килим осліпив десятьох дітей»*, — казали вони. *«Цей осліпив п'ятнадцятьох. Цей — двадцятьох»*. Відколи ціна стала зростати відповідно, вони завжди перебільшували. Покупці зазвичай насміхалися з таких

заяв. *«Звісно, тут не більше семи, не більше дванадцяти, не більше шістнадцяти»*, — казали вони, пестячи пальцями килим. *«Він жорсткий, як ганчірка для миття посуду. Не краший за ковдру жебрака. Його гнarr плив»*.

Засліплених дітей продавали до борделів — і дівчаток, і хлопчиків. Послуги дітей, що втратили зір таким чином, чимало коштували: кажуть, дотик малюків був таким м'яким і вмiлим, що можна було відчутти, як під їхніми пальцями розквітають квіти й із твоєї шкіри тече вода.

А ще вони були дуже вправними із замками. Ті, кому вдавалося втекти, бралися перерізати горлянки в темряві, і на таких найманих убивць був великий попит. Вони мали дуже гострий слух, могли рухатися без жодного звуку, протискатися крізь найвужчі щілини, відрізнити за запахом людину, яка міцно спить, від тієї, що неспокійно дримає. Діти вбивали м'яко, немов метелик торкався шиї. Сліпих вважали безжальними. Їх боялися.

Історії, які діти розказували одне одному, сидячи за безкіличними килимами, поки ще могли бачити, — то були розповіді про їхнє ймовірне майбутнє. Раби любили приказку *«Тільки сліпі бувають вільними»*.

— Це надто вже сумно, — шепоче вона. — Чому ти розповідаєш мені таку печальну історію?

Тепер вони глибше занурились у тінь. Нарешті він її обіймає й думає: *«Легше, без різких рухів»*. Зосереджується на власному диханні.

— Я розповідаю тобі історії, які вмiю складати, — каже він. — І ті, у які ти повіриш. Ти б не повірила в солоденькі нісенітниці, правда ж?

— Ні. Не повірила б.

— До того ж це не зовсім сумна історія: деяким дітям удавалося втекти.

— Але ж вони стали горлорізами.

— Вони не мали особливого вибору, хіба ж ні? Вони не могли самі продавати килими чи тримати борделі. Не мали капіталу. Отже, бралися за брудну роботу. Не пощастило їм.

— Не треба, — каже вона. — Я не винна.

— Я теж не винен. Скажімо так: ми відповідальні за гріхи своїх батьків.

— Це невинувато жорстоко, — холодно наполягає вона.

— А коли жорстокість виправдана? — питає він. — І до якої міри? Почитай газети, це не я винайшов світ. У будь-якому разі я на боці горлорізів. Якби ти мусила перерізати горлянки або голодувати, що б обрала? Хоча ще можна трахатися й жити на те, що від цього маєш, такий варіант завжди є.

Він надто далеко зайшов. Дозволив собі показати гнів. Вона відсторонюється.

— Почалося, — каже. — Мені час повертатися.

Листя навколо них переривчасто шурхотить. Вона підносить руку долонею догори, на неї падають краплі дощу: гроза наближається. Вона скидає з плечей його куртку. Він її не поцілував і вже не поцілує, не сьогодні. Для неї це як відтермінування вироку.

— Стань біля вікна, — просить він. — Біля вікна спальні. Не вимикай світло. Просто постій там.

Він її злякав.

— Навіщо? Для чого це?

— Бо я так хочу. Хочу переконатися, що ти в безпеці, — додає, хоча безпека тут зовсім ні до чого.

— Спробую, — каже вона. — Хіба що на хвилинку. Де ти будеш?

— Під деревом. Під каштаном. Ти мене не побачиш, але я буду там.

Вона думає: то він знає, де її вікно. Знає, яке там дерево. Він, певно, нишпорив, стежив за нею. Вона здригається.

— Дощ іде, — каже. — Буде злива. Ти змокнеш.

— Зараз не холодно, — відповідає він. — Я чекатиму.

«Глоуб енд Мейл», 19 лютого 1998 р.

Прайор, Вініфред Гріффен. Померла у своєму домі в Роуздейлі після тривалої хвороби у віці 92 років. Торонто втратило

в особі місіс Прайор одну зі своїх найвідданіших і найпослідовніших благодійниць. Сестра покійного промисловця Річарда Гріффена та зовиця видатної письменниці Лори Чейз, місіс Прайор входила до складу адміністрації симфонічного оркестру Торонто в роки його заснування, а згодом — до волонтерського комітету художньої галереї Онтаріо та Канадського товариства боротьби з раком. Вона була активним членом клубів «Граніт» і «Гелікон», Юнацької ліги та Драматичного фестивалю домініону. У неї лишилася двоюрідна онука Сабріна Гріффен, яка нині подорожує Індією.

Панахида відбудеться вранці у вівторок у церкві апостола Симона, після неї — похорон на кладовищі Маунт Плезант. Замість квітів вітаються пожертви на користь лікарні принцеси Маргарет.

Сліпий убивця: Серце з помади

— Скільки маємо часу? — питає він.

— Багато, — відповідає вона. — Години дві-три. Усі кудись пішли.

— І що роблять?

— Не знаю. Заробляють гроші. Купують речі. Благодійністю займаються. Що там вони завжди роблять.

Вона закладає пасмо волосся за вухо, сідає рівніше. Почувається дешевою: прибігла, шойно свиснула.

— Чиє це авто? — питає.

— Одного друга. Я важлива людина, у мене є друг із машиною.

— Ти з мене глузуєш, — зітхає вона. Він не відповідає. Вона тягне рукавичку за пальці. — Що, як нас хтось побачить?

— Вони побачать саме лиш авто. Це розвалюха, машина бідняка. Навіть якщо вони дивитимуться просто на тебе, то все одно не бачитимуть, бо як можна застукати таку жінку, як ти, у такому авто.

— Іноді я тобі не дуже подобаюся, — каже вона.

— Я останнім часом ні про що більше не можу думати. Але «подобатися» — це дещо інше, це потребує часу. Я не маю часу на те, щоби вподобати тебе. Не можу на цьому зосереджуватися.

— Не сюди, — каже вона. — Поглянь на знак.

— Знаки для інших, — каже він. — Нам саме сюди, униз.

Доріжка — швидше протоптана стежка. Зібгані серветки, обгортки від жувальної гумки, використані презервативи, схожі на риб'ячі пупири. Пляшки й камінці, висохле болото, потріскане, порите коліями. Її взуття для цього не годиться: підбори не ті. Він бере її за руку, підтримує. Вона намагається відсторонитися.

— Це майже відкрита місцина. Нас хтось побачить.

— Хто саме? Ми під мостом.

— Поліція. Ні. Ще ні.

— Поліція не вештається тут серед білого дня, — каже він. — Лише вночі вимахує ліхтариками, шукаючи безбожних збоченців.

— Тоді волоцюги, — провадить вона. — Маніяки.

— Сюди, — відповідає він. — У тінь.

— Це отруйний плющ?

— Звісно ж, ні, даю слово. І ніяких волоцюг із маніяками, крім мене.

— Звідки ти знаєш? Про отруйний плющ. Ти вже тут бував?

— Не переживай так, — каже він. — Лягай.

— Не треба. Розірвеш. Зачекай трохи.

Вона чує власний голос і не впізнає його. Він надто бездиханний.

На бетоні помадою намальоване серце, у ньому — дві пари ініціалів. Ініціали з'єднує Л — «*Любить*». Тільки ті, кого це стосується, знають, чиї то ініціали, знають, що вони були тут, що вони це зробили. Заявили про любов, облишивши деталі.

За серцем чотири інші літери, наче хрест компаса:

Т Р
А Х

Слово розірване, розкрите: невблаганна топографія сексу.

На його вустах присмак тютюну, на її — солі; їх огортає запах зім'ятої трави та котів, недоглянутих куточків. Волога та рослинність, болото на колінах, брудне й буйне; довгоногі кульбабки тягнуться до сонця.

Трохи нижче місця, де вони лежать, дзюрчить струмок. Над ними гілки, укриті листям, тонкі лози з пурпуровими квітами; підносяться вгору високі опори мосту, залізні балки, над головами пишуть колеса; уламки синього неба. У неї під спиною затверділе болото.

Він гладить її чоло, проводить пальцем по щоці.

— Не треба мене боготворити, — каже він. — Мій прутень у світі не один. Колись ти це зрозумієш.

— Не в тому справа, — заперечує вона. — Байдуже, я все одно тебе не боготворю.

Він уже виштовхує її в майбутнє.

— Що б там не було, ти отримаєш своє, шойно я припиню тобі заважати.

— Що ти хочеш сказати? Ти мені не заважаєш.

— Я про те, що є життя після життя, — каже він. — Після нашого життя.

— Поговорімо про щось інше.

— Гаразд, — каже він. — Лягай, голову клади сюди.

Він відсуває свою вологу сорочку. Обіймає її однією рукою, іншою нишпорить у кишені, шукаючи сигарети, тоді підпалює сірник нігтем. Її вухо лежить на пустці його плеча.

Він каже:

— То де я зупинився?

— Ткачі килимів. Осліплені діти.

— О, так, згадав. — Він провадить: — Добробут Сак'ель-Норна базувався на рабах, а особливо — на рабах-дітях, які

Подяки

Я хотіла б висловити свою вдячність таким людям: моїй безцінній помічниці Сарі Купер; ще двом дослідникам Е. С. Голлу та Сарі Вебстер; професорові Тіму Стенлі; Шерон Максвелл, архіваріусові «Кунард Лайн Лтд», бібліотека Сент-Джеймс, Лондон; Дороті Данкан, виконавчій директорці «Історичного товариства Онтаріо»; архівам Гудзонової затоки, Сімпсонс, Вінніпег; Фіоні Лукас, Спадіна-гаус, «Спадок Торонто»; Фредові Кернеру; Терренсу Коксу; Кетрін Ешенбург; Джонатану Ф. Венсу; Мері Сімз; Джоан Гейл; Дону Гатчісону; Рону Бернстайну; Лорні Туліс та її штабу «Зібрання наукової фантастики, вигадок і фантазій Мерріл» у Публічній бібліотеці Торонто і Дженет Інксеттер з «Аннекс Букс». Також першим читачам Елеонор Кук, Ремзі Кук, Ксандрі Бінглі, Джесс Е. Гібсон та Розалі Абелла. Ще моїм агенткам Фібі Лармон, Вів'єн Шустер та Діані Маккей; моїм редакторкам Еллен Селігмен, Хізер Сенгстер, Нен Е. Телсі та Ліз Колдер. Також Артурові Гелгуту, Майклові Бредлі, Бобові Кларку, Джин Голдберг та Роуз Торнато. А ще Грему Гібсону й моїй родині, як завжди.

ВЕЛИКА ВДЯЧНІСТЬ ЗА ДОЗВІЛ ВИКОРИСТАТИ
ВЖЕ ПУБЛІКОВАНІ МАТЕРІАЛИ:

Епіграфи:

Ришард Капусцінський, Шахіншах (Ryszard Kapuscinski, Shah of Shahs: © 1982 Ryszard Kapuscinski).

Напис на карфагенській урні приписують Заштар, дрібній аристократці (бл. 210—185 рр. до н. е.); цитується за статтею доктора Еміля Ф. Свордсворда «Карфагенські епітафії на

уламках» (Cryptic: The Journal of Ancient Inscriptions, vol. VII, no. 9, 1963).

Шила Вотсон, «Глибока порожня затока» (Sheila Watson, Deep Hollow Creek © 1992, Sheila Watson).

Прочитовані пісні базуються на:

«А дим все одно вилітає з труби» (The Smoke Goes Up the Chimney Just the Same), народна.

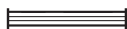
«Задимлений місяць» (Smokey Moon. G. Damorda, Crad Shelley. Copyright © 1934 Sticks Inc. / Skylark Music; © 1968 Chaggas Music Corporation).

«Негода» ((Stormy Weather). Ted Koeler, Harold Arlen. Copyright © 1933 Mills Music Inc. / S. A. Music Co. / Ted Koeler Music / EMI Mills Music Inc./Redwood Music; © 1961 Arko Music Corp).

Оповідь про перший рейс «Квін Мері» взята зі статті:

«У пошуках епітета», Дж. Герберт Годжінс. «Мейфейр», липень 1936 р. (Маклін Гантер, Монреаль).

Зміст

I

Міст.....	7
«Торонто Стар», 26 травня 1945 р.....	9
Пролог: Багаторічні рослини для саду каміння	10

II

Сліпий убивця: Яйце, зварене натвердо	12
«Глоуб енд Мейл», 4 червня, 1947 р.....	16
Сліпий убивця: Паркова лава	17
«Торонто Стар», 25 серпня 1975 р... ..	21
Сліпий убивця: Килими.....	22
«Глоуб енд Мейл», 19 лютого 1998 р.....	26
Сліпий убивця: Серце з помади.....	27
Бюлетень старшої школи імені полковника Генрі Паркмена та Асоціації випускників, Порт-Тікондерога, травень 1998 р.....	34

III

Церемонія.....	36
Срібна коробка.....	44
«Фабрика гудзиків»	50
Авалон.....	58
Придане	68
Грамофон.....	77
Хлібний день	85
Чорні стрічки.....	98
Солова.....	101

IV

Сліпий убивця: Кав'ярня.....	106
«Порт-Тікондерога Гералд енд Беннер», 16 березня 1933 р.....	109

Сліпий убивця:

Шенільне покривало	110
«Мейл енд Емпайр», 5 грудня 1934 р.....	115
Сліпий убивця: Посланець	116
«Мейл енд Емпайр», 15 грудня 1934 р.....	123
Сліпий убивця: Коні ночі	124
«Мейфейр», травень 1935 р.....	128
Сліпий убивця: Бронзовий дзвін... ..	129

V

Хутряне пальто	133
Втомлений солдат	142
Міс Різанина.....	150
«Метаморфози» Овідія.....	160
Пікнік фабрики гудзиків.....	169
Ті, хто приносять хліби	180
Розфарбовування вручну	192
Льох.....	203
Горище.....	215
Імперський зал	224
«Аркадійський дворик»	231
Танго.....	242

VI

Сліпий убивця:

Костюм у гусячі лапки.....	250
Сліпий убивця: Червона парча	254
«Торонто Стар», 28 серпня 1935 р.....	259
Сліпий убивця: Прогулянка на вулиці	260
Сліпий убивця: Сторож	266
«Мейфейр», лютий 1936 р.....	273
Сліпий убивця: Прибулець у кризі.....	274

VII

Пароплавний кофр.....	283
Вогнище.....	290
Листівки з Європи.....	300
Жовтуватий капелюх.....	311
Сп'янілий.....	317
«Саннісайд».....	324
Ксанаду.....	332

VIII

Сліпий убивця:	
М'ясоїдні історії.....	341
«Мейфейр», липень 1936 р.....	349
Сліпий убивця:	
Персикові жінки Аа'А.....	350
«Мейл енд Емпайр», 19 вересня 1936 р.....	358
Сліпий убивця:	
Гриль-бар «Циліндр».....	359

IX

Прання.....	364
Попільничка.....	371
Чоловік із палаючою головою.....	379
«Водяна діва».....	385
Каштан.....	394

X

Сліпий убивця:	
Зенорські люди-ящери.....	397
«Мейфейр», травень 1937 р.....	401
Лист із «Белли Вісти».....	402
Сліпий убивця: Вежа.....	403
«Глоуб енд Мейл», 26 травня 1937 р.....	406
Сліпий убивця:	
Центральний вокзал.....	407

XI

Кабінка.....	410
Кошеня.....	413
Гарний вид.....	421
Яскраво сяяв місяць.....	426
«Буфет Бетті».....	433
Звістка.....	441

XII

«Глоуб енд Мейл», 7 жовтня 1938 р.....	446
«Мейфейр», червень 1939 р.....	447
Сліпий убивця: «Зал гнів».....	448
Сліпий убивця:	
Жовті фіранки.....	453
Сліпий убивця: Телеграма.....	456
Сліпий убивця:	
Падіння Сак'ель-Норна.....	458

XIII

Рукавиці.....	461
Домашні вогнища.....	465
Кондитерська «Діана».....	470
Ескарп.....	479

XIV

Золоте пасмо.....	485
Перемога з'являється й зникає.....	489
Купа каміння.....	497

XV

Сліпий убивця:	
Епілог: Інша рука.....	503
«Порт-Тікондерога Гералд енд Беннер», 29 березня 1999 р.....	504
Поріг.....	505

Літературно-художнє видання

ЕТВУД Маргарет
Сліпий убивця
Роман

Керівник проекту *В. А. Тютюнник*
Відповідальний за випуск *О. В. Приходченко*
Редактор *Л. М. Шуст*
Художній редактор *Ю. О. Дзекунова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректор *О. О. Старова*

Підписано до друку 27.12.2017. Формат 84x108/32. Друк офсетний.
Гарнітура «Newton». Ум. друк. арк. 26,88. Наклад 8000 пр. Зам. №

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а
E-mail: cop@bookclub.ua

Віддруковано з готових діапозитивів на ПП «ЮНІСОФТ»
Свідцтво ДК №3461 від 14.04.2009 р. www.unisoft.ua
61036, м. Харків, вул. Морозова, 13Б

UNISOFT

МАРґАРЕТ ЕТВУД
ОПОВІДЬ СЛУЖНИЦІ

У Республіці Гілеад повноцінні права мають лише Командори та їхні Дружини. Народити дитину здатна тільки кожна сота жінка в Гілеаді. Їх, Служниць, збирають по всій країні, а потім вони проходять курс підготовки, аби бути гідними виносити дитя офіцера.

Одна зі Служниць — Джун. Колись вона мала коханого чоловіка і доньку. А тепер сенс її життя — підкорятися законам Гілеаду... Проте Джун не така, як усі. Жінка розуміє, що відбувається, вона хоче втекти і ще здатна любити...